

DOCTRINA NATO APLICATĂ ÎN POLITICA DE SECURITATE A STATELOR MEMBRE

LAURENȚIU RADU*

Considerații generale

Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) este o alianță politică și militară care, în prezent, cuprinde 30 de țări membre independente din Europa și America de Nord.

Doctrina NATO reprezintă cadrul de orientare în baza căruia statele membre acționează pentru realizarea unui obiectiv comun. Deși doctrina este constant revizuită ca răspuns la schimbările de ordin politic, totuși, principiul de apărare colectivă menționat în Tratatul de la Washington¹ a rămas ca element fundamental unic și de durată în elaborarea strategiilor politice și militare. Conceptul strategic este documentul oficial prin care se trasează sarcinile organizației după analiza noului mediu de securitate. Securitatea este abordată ca o noțiune extinsă care cuprinde elemente politice, economice și de apărare. Cooperarea și interacțiunea cu instituțiile multinaționale (UE, OSCE) au jucat un rol important în atingerea obiectivelor fundamentale de securitate și sprijinirea integrării noilor membri în instituțiile europene și euro-atlantice. Din punct de vedere politic, NATO este un forum de consultare care încearcă să rezolve problemele conflictuale și post-conflictuale, trasează sarcinile și oferă îndrumări cu privire la modalitățile de îmbunătățire a implicării forțelor aliate în stabilizare și reconstrucție. Doctrina militară este componenta esențială a politicii de securitate, bazată pe apărare și descurajare. Acțiunea tactică militară a Alianței are menirea de a susține obiectivele politice.

Perioada Războiului Rece

Conform Tratatului de la Washington (ratificat de cele 12 state membre fondatoare), NATO acționează pentru menținerea stabilității în zona Atlanticului de Nord și își exprimă angajamentul să soluționeze orice problemă internațională prin mijloace pașnice pentru a nu pune în pericol pacea, securitatea și justiția

* Cercetător științific III, dr., Institutul de Cercetări Socio-Umane „C.S. Nicolăescu-Plopșor” din Craiova, al Academiei Române; e-mail: xpatrick2013@yahoo.com

¹ Tratatul Atlanticului de Nord, intrat în vigoare la 24 august 1949.

internațională, așa cum prevede articolul 1 din tratat. Cu toate acestea au fost invocate și excepții ce sunt menționate în articolul 5. Reprezentanții celor 12 state fondatoare au stabilit că orice atac armat asupra unui stat aliat se consideră un atac împotriva tuturor, situație în care se aplică dreptul la autoapărare, în acord cu prevederile ONU. Carta Națiunilor Unite, prin Articolul 51, recunoaște „dreptul inerent al statelor independente la apărarea individuală sau colectivă” și de asemenea autorizează Consiliul de Securitate să intervină oricând prin acțiuni necesare în menținerea sau restabilirea păcii și securității internaționale, dacă un stat membru al Națiunilor Unite este atacat². De asemenea, pentru a descuraja anumite ostilități, NATO a decis că orice acțiune poate fi legitimată în scopul de a restabili și menține securitatea zonei Atlanticului de Nord, inclusiv prin utilizarea forței armate. Fără nici o îndoială, art. 5 a fost conceput ca un răspuns al SUA la tendințele URSS de expansiune și imperialism, ce au culminat cu declanșarea Războiului Rece (1947–1991).

Protejarea intereselor americane, în plan economic și politic, a fost principala cauză care a determinat Statele Unite ale Americii să se implice în crearea Alianței. Prin aplicarea Planului Marshall, americanii urmau să acorde ajutor financiar în reconstrucția țărilor europene afectate de al doilea Război Mondial. Principiile cooperării sunt menționate la articolul 2, unde se pune accentul pe necesitatea dezvoltării continue a relațiilor internaționale de pace și prietenie pentru a încuraja colaborarea economică bilaterală și multilaterală. Cu toate acestea, pentru a stopa extinderea comunismului, era necesar un parteneriat militar care să consolideze securitatea statelor, concomitent cu progresul economic și politic. După semnarea Tratatului Atlanticului de Nord, la 4 aprilie 1949, NATO a devenit o alianță politică de state, prin acordul cărora a fost creată noua structură militară pentru îndeplinirea eficientă a scopului principal de apărare colectivă a păcii și securității.

Testarea primei bombe atomice sovietice în 1949, precum și consecințele războiului coreean din anul 1950, au determinat adoptarea doctrinei strategice a „represaliilor masive”. În consecință, Alianța a decis să utilizeze armele nucleare dacă va fi atacată de sovietici³. Consensul de cooperare pentru combaterea amenințărilor și protejarea securității tuturor statelor membre, rezultă chiar din articolul 4 al Tratatului NATO, care prevede că, „vor exista consultări comune de fiecare dată când se va considera că este amenințată integritatea teritorială, independența politică sau securitatea vreuneia dintre Părți”.

Deși au trecut 70 de ani de la înființarea Alianței și mediul de securitate a suferit importante transformări după sfârșitul Războiului Rece, Tratatul de la Washington nu a fost niciodată modificat.

Tratatul conține doar 14 articole, în cuprinsul cărora se regăsesc principiile fundamentale ce stau la baza doctrinei de acțiune a națiunilor membre, cum ar fi: apărarea teritorială; garantarea securității și păcii internaționale; rezolvarea

² <http://www.anr.gov.ro>, Carta Națiunilor Unite, Monitorul Oficial din 26 iunie 1945.

³ A short history of NATO, NATO Public Diplomacy Division, Brussels, 2012, pp. 1–8.

conflictelor pe cale pașnică; dezvoltarea continuă a relațiilor de pace și prietenie prin consolidarea instituțiilor libere; încurajarea colaborărilor economice bilaterale sau multilaterale; apărarea democrației, libertăților individuale și a literei legii.

În analiza articolului 10, care prevede că „prin acordul unanim al statelor membre orice țară europeană poate să adere sau să devină parte la Tratat”, putem constata că acest deziderat a devenit o oportunitate unică de îmbunătățire a securității statelor prin integrarea în instituțiile euro-atlantice.

După sfârșitul Războiului Rece, era tot mai evident faptul că Alianța trebuia să își definească o nouă atribuție. Pentru că Pactul de la Varșovia nu mai exista, noua situație impunea ca NATO să își justifice existența, altfel rolul său de apărare în mare parte era anulat. Din trecutul istoric al alianțelor militare de apărare colectivă, observăm că acestea s-au desființat la scurt timp după ce amenințarea a dispărut, un aliat a pierdut războiul, interesele între parteneri au devenit contrare sau convențiile nu au mai fost respectate.

Alianța Pactului de la Varșovia s-a desființat atunci când URSS a decis să renunțe la Doctrina Brejnev, oferind țărilor comuniste libertatea de a-și alege propriul drum. Prin pierderea controlului, conducerea de la Moscova a semnalat că acceptă noul climat politic în schimbare, ceea ce a dus la căderea guvernelor socialiste din Europa dar și la destrămarea propriei națiuni. Aprigul val al democratizării a cuprins toate țările și a adus Statelor Unite ale Americii victoria mult așteptată.

Acest succes, din războiul purtat cu Rusia (în care niciodată nu s-a tras), a fost obținut cu ajutorul statelor membre NATO, care au susținut preceptele ideologice și au fost preocupate să promoveze valorile și principiile democrației.

Securitate regională sau securitate globală?

La reuniunea de la Londra din iulie 1990, în cadrul Consiliului Atlanticului de Nord, au fost analizate noile schimbări istorice și s-a constatat că este necesară o abordare mai amplă a strategiei de apărare. Concluziile principale au evidențiat următoarele aspecte: Alianța trebuia să își mențină rolul de apărare teritorială pentru a contribui la o pace durabilă, să asigure securitatea la cel mai mic nivel posibil de forțe nucleare și convenționale, iar politica de securitate să se bazeze pe dialog, cooperare și apărare colectivă eficientă. Însă, pentru a permite o apărare eficientă în cazul unor situații critice, se avea în vedere aprovizionarea cât mai adecvată a stocurilor logistice. Statele membre au confirmat faptul că drepturile și obligațiile ce le revin rămân neschimbate, iar orice problemă care ar pune în pericol securitatea membrilor va fi discutată în cadrul consultărilor comune, așa cum prevede articolul 4 din Tratatul de la Washington⁴. Practic, la acest summit s-a convenit să fie pregătită o nouă strategie militară. În 1991, an marcat de criza din

⁴ <https://www.nato.int>. The Alliance's New Strategic Concept agreed by the Heads of State and Government participating in the Meeting of the North Atlantic Council, 26. Aug. 2010.

Golf și lovitura de stat de la Moscova, șefii de state și guvern ai țărilor membre s-au întâlnit, în noiembrie la Roma, pentru a adopta noul concept strategic. Oferit publicității pentru prima dată, aceasta definea rolul de apărare NATO și o bună colaborare cu alte instituții internaționale, pentru viitoarea securitate a zonei euro-atlantice. În conformitate cu reafirmarea angajamentului de apărare colectivă, statele aliate au decis ca următoarele misiuni să includă prevenirea și gestionarea conflictelor și în afara granițelor Atlanticului de Nord⁵. Pe parcursul anilor, asigurarea securității și operațiunile militare au fost reflectate în fiecare doctrină strategică. În contextul actual, în care mediul de securitate se confruntă cu noi provocări și amenințări, a fost concepută o nouă strategie axată pe trei obiective principale: apărarea colectivă, gestionarea crizelor și securitatea cooperativă.

Oficial, NATO este o organizație regională, însă este percepută tot mai mult ca o entitate globală, nu doar datorită dinamicii politicilor sale, dar și prin numeroasele operațiuni și misiuni desfășurate în afara granițelor sale. Anumiți analiști consideră, că ea riscă să își piardă rațiunea de alianță defensivă, tocmai prin rolul evolutiv pe care și-l asumă, în rezolvarea problemelor de securitate internațională. Un argument în acest sens sunt parteneriatele globale și operaționale cu țările non-NATO, cum ar fi: Noua Zeelandă, Australia, Japonia, India, Coreea de Sud, Taiwan, Brazilia, Africa de Sud. Implicațiile politice reflectate în misiunea din Afganistan după preluarea conducerii Forței Internaționale de Asistență pentru Securitate (ISAF), instruirea forțelor de securitate irakiene și acordarea de ajutor logistic și asistență Uniunii Africane pentru extinderea misiunii de pace în Darfur, sunt exemple concrete că NATO acționează ca o coaliție globală⁶.

Campania aeriană desfășurată în Republica Federală Iugoslavia, Operațiunea Forțele Aliate, a fost considerată cea mai controversată acțiune militară NATO. Pe data de 24 martie 1999, aliații au început primele atacuri aeriene asupra Iugoslaviei, după eșecul comunității internaționale de a soluționa prin negocieri politice criza din Kosovo. Acțiunea armată a durat 78 de zile și a fost suspendată în urma unor noi inițiative diplomatice ale Rusiei și Uniunii Europene, care au determinat retragerea forțelor iugoslave din Kosovo⁷. Operațiunea militară, amploarea și efectele nocive ale atacurilor care au afectat populația din Serbia, au creat numeroase opinii divergente în cadrul ONU. Comunicatele de presă, prezentate de Națiunile Unite, relevă clar aceste aspecte dezbătute în reuniunile urgente din acea perioadă. Rusia, China, India, Belarus și Iugoslavia au atras atenția că acțiunea s-a desfășurat fără aprobarea Consiliului de Securitate al ONU, iar utilizarea forței în Serbia a reprezentat o încălcare flagrantă a Cartei Națiunilor Unite. Totodată a fost solicitată oprirea ostilităților și rezolvarea problemelor pe cale pașnică așa cum au cerut

⁵ Manual NATO, Ediția celei de a 50-a aniversări, Biroul de Informare și Presă NATO, Bruxelles, Belgia, 1999, pp. 67–69.

⁶ Michael Clarke, *The global NATO debate*, Politique étrangère, NATO 1949–2009, Éditeur Institut français des relations internationales, 2009, pp. 57–67.

⁷ <https://www.nato.int/>, Kosovo Air Campaign (Archived), Operation Allied Force, 07 Apr. 2016.

reprezentanții altor țări participante (Slovenia, Brazilia, Namibia, Argentina), care și-au exprimat îngrijorarea pentru populația sârbă. Conform politicii consensuale, membrii NATO în acord cu SUA, principalul aliat, au explicat că acțiunea a fost necesară pentru oprirea violenței și prevenirea unui dezastru mai mare⁸. Acest război a fost considerat o umilință pentru Rusia, deoarece oferise garanții pentru securitatea iugoslavă. În acțiunea ofensivă au fost utilizate cele mai avansate și sofisticate arme, sisteme de comandă și control, tactici și operațiuni în care au fost lansate 15.000 de bombe asupra unei țări de dimensiuni mici, ceea ce a însemnat 20% din arsenalul NATO⁹. Cu toate consecințele nefaste, aliații au demonstrat, sub forma angajamentului asumat de a impune pacea și a descuraja agresiunea, că extinderea și transformarea Alianței au funcționat. În mare parte, putem afirma, că aliații au acționat eficient pentru îndeplinirea obiectivelor. Prin consolidare, în scopul apărării colective, NATO a restabilit și menținut pacea în Europa, dar mai ales a reușit să instituie o identitate de securitate exclusiv europeană, ceea ce a însemnat progres și bunăstare pentru fostele state comuniste. Declanșarea războiului din Iugoslavia a însemnat și prima fisură în relația NATO-Rusia, parteneriat înființat în 1997, fapt ce a determinat Moscova să recurgă la noi doctrine militare și eforturi considerabile pentru îmbunătățirea capacității de apărare împotriva SUA și aliaților.

Extinderea NATO și noile politici de securitate

Un nou plan de extindere NATO în Europa a fost pus în aplicare spre sfârșitul anilor '90. Cum nu existau rațiuni militare bazate pe amenințări, noua strategie de consolidare, a fost motivată de necesitatea promovării democrației în fostele țări comuniste, dar și de implicare în reducerea efectelor acțiunilor militare asupra mediului înconjurător. Prin acceptarea de noi state membre, NATO a devenit mai puternică, dar a trasat o linie de frontieră mult prea aproape de granițele rusești. Acest aspect generează și în prezent ample tensiuni între SUA și Rusia, pe tema cursei înarmării nucleare.

Extinderea a inclus și România (29 martie 2004), iar în prezent, Macedonia de Nord a devenit cel de-al 30-lea stat membru NATO, la data de 27 martie 2020. Țările aspirante la calitatea de membru, deși nu se temeau de vreo amenințare, au avut în vedere în primul rând beneficiile oferite de Alianță, cum ar fi: susținere pentru integrarea în Uniunea Europeană, modernizarea armatei și garanția securității din partea SUA. Cooperarea NATO-UE avea ca principale obiective integrarea economică și securitatea în Europa. Prin aderare sau asociere, statele au reușit să obțină noi perspective de creștere economică și de integrare politică. Pe lângă

⁸ <https://www.un.org/press/>, Unite Nations, Meetings Coverage and Press Releases, Security Council, NATO action against serbian military targets prompts divergent views as Security Council holds urgent meeting on situation in Kosovo, Press Release SC/6657, 24 March 1999.

⁹ Alexei G. Arbatov, *The Transformation of Russian Military Doctrine: Lessons Learned from Kosovo and Chechnya*, The Marshall Center Papers, no2, iuly 2000, pp. 10–11.

beneficii există și costuri care slăbesc bugetele statelor, deoarece cerința pentru operațiunile de coalțiție a crescut prin faptul că majoritatea misiunilor se desfășoară în zone cu factori de risc. După cum rezultă din datele statistice, România a alocat în anul 2020, suma de 23 miliarde euro pentru apărare (aproximativ 2% din PIB), în creștere cu 13% față de anul anterior¹⁰.

Summit-ului NATO de la Bruxelles (11–12 iulie 2018)¹¹ a reunit membrii celor două organizații pentru a-și exprima solidaritatea de a acționa împreună în scopul menținerii unui mediu de securitate stabil. În această direcție, a fost amintit art. 5 din Tratatul de la Washington care prevede solidaritatea statelor atunci când un aliat se află în pericol. Discuțiile au fost axate pe împărțirea corectă a sarcinilor și creșterea contribuțiilor pentru securitate. Îndeplinirea angajamentelor reprezenta creșterea nivelului de operativitate și răspuns în fața noilor provocări și amenințări, cum ar fi: atacurile teroriste, cibernetice și hibride; crizele din Orientul Mijlociu și Africa de Nord; criza din Siria; acțiunile amenințătoare ale Rusiei, destabilizarea continuă a Estului Ucrainei după pierderea Crimeei. În acest context, reprezentanții statelor participante, au fost de comun acord să extindă cooperarea pentru îndeplinirea următoarelor obiective: combaterea contrabandei și traficului de migranți pe Marea Mediterană; sporirea capacității de a răspunde la amenințările hibride și cibernetice; rezistență împotriva dezinformării, o mobilitate militară eficientă și rapidă; eliminarea terorismului¹².

În cadrul procesului de planificare a apărării, aliații au fost de acord să contribuie cât mai eficient pentru întărirea capacității de rezistență și descurajarea potențialilor adversari. Această îndatorire este menționată și în art. 3 din Tratatul Atlanticului de Nord. Colaborarea strategică multinațională prevede ca aliații să investească atât în dezvoltarea capacității individuale de apărare, cât și în sprijinul reciproc continuu pentru a putea completa eforturile militare necesare protejării teritoriului Alianței și a populațiilor. O condiție esențială pentru apărarea colectivă este creșterea rezilienței naționale a aliaților. Aceasta reprezintă îmbunătățirea pregătirii civile, dar și întărirea capacității armatei. Pentru o mișcare rapidă și eficientă a forțelor militare, NATO este preocupată de aspectele planificării naționale a statelor pentru ca sectorul civil să fie gata oricând să susțină operațiunile militare, atât prin resurse cât și prin punerea la dispoziție a infrastructurii civile și comerciale (rețele energetice, porturi, aerodromuri, căi ferate). Evaluarea rezistenței în caz de urgență sau dezastre se axează pe îndeplinirea de către aliați a următoarelor cerințe: continuitatea guvernării, continuitatea serviciilor esențiale pentru populație și sprijin civil pentru operațiunile militare¹³.

¹⁰ <https://www.zf.ro>, Miruna Diaconu, România, pe locul al șaptelea în UE ca nivel al cheltuielilor militare în PIB. România ar putea depăși anul acesta obiectivul de 2% din PIB pentru apărare după ce, prin buget, MAPN-ului i-au fost alocați 23 mld. lei, Ziarul Financiar, 3.03.2020.

¹¹ Brussels Summit Declaration Issued by the Heads of State and Government participating in the meeting of the North Atlantic Council in Brussels 11–12 July 2018.

¹² Joint declaration on EU-NATO cooperation, Brussels, 10 July 2018.

¹³ <https://www.nato.int.>, Civil preparedness NATO, 31 Mar. 2020.

Modernizarea strategiei NATO

La nivel decizional, pentru planificarea cu succes a operațiunilor militare, a fost ratificat Allied Joint Publication (AJP – Publicația Comună Aliată). AJP este un document de doctrină mult mai cuprinzător și mai explicit în privința strategiilor de planificare și executare a operațiunilor militare. Este conceput ca orientare pentru comandanții și personalul NATO, fiind și un ghid instructiv pentru operațiunile militare efectuate de o coaliție de membrii aliați, parteneri și națiuni non-NATO¹⁴.

Categorii de forțe. Mărimea, starea de operativitate, disponibilitatea și posibilitățile de desfășurare a forțelor militare aliate reprezintă principalele atribute ale capacității combative. În timp de pace, forțele sunt poziționate astfel încât să se asigure o prezență vizibilă în zonele de interes. Structura lor este bazată pe contribuțiile membrilor care asigură necesarul de trupe terestre, maritime și aeriene. Aceste categorii de forțe pot contribui la managementul crizelor și pot fi utilizate ca părți ale sistemului intra-european și transatlantic. La Summit-ul de la Lisabona, din noiembrie 2010, s-a decis o simplificare a structurii forțelor NATO, care să fie mai flexibilă și mai eficientă pentru a îndeplini cerințele de efectuare a operațiunilor militare. Acestea se împart în două categorii: Forțele de înaltă pregătire și Forțele de pregătire inferioară. În cazul în care acționează împreună, acestea se numesc Forțe de pregătire absolută. O altă categorie este Forța de răspuns care este o putere multinațională militară extrem de pregătită și avansată din punct de vedere tehnologic. Ea este formată din componente terestre, aeriene, maritime și forțe speciale rapide¹⁵.

Implementarea păcii (PE) reprezintă utilizarea forței armate sau amenințarea cu folosirea ei, ca urmare a unei autorizări internaționale pentru a pune în practică rezoluții sau sancțiuni general acceptate. Scopul PE este de a menține sau restaura pacea și de a sprijini eforturile diplomatice de a ajunge la o stabilizare pe termen lung. PE poate include și acțiuni de luptă. În teatrul de operații, acțiunile combatante și necombatante pot să apară simultan. Forțele care execută PE pot, de exemplu, să fie implicate în separarea forțată a părților beligerante sau să fie angajate în luptă cu una sau toate părțile aflate în conflict. Participarea SUA, în operațiunile din Somalia în 1992 și 1993 este un exemplu de PE. În operațiunile PE se aplică în primă fază desfășurarea de forțe combatante cu mobilitate mare, pentru a afișa o prezență militară semnificativă și vizibilă, iar în următoarele faze se va asigura tranziția de la prezența militară la sprijinirea instalării autorităților competente.

Restaurarea și menținerea ordinii și stabilității. Forțele armate pot fi angajate în reinstaurarea ordinii într-un stat sau o regiune în care autoritatea civilă a încetat să mai funcționeze. Ele pot fi chemate să ajute la menținerea ordinii și stabilității în zone unde pierderea acestora ar putea amenința stabilitatea internațională sau în locurile unde drepturile omului sunt în pericol.

¹⁴ Documents, Allied joint doctrine (AJP-01), Edition E Version 1, February 2017, pp. 1–2.

¹⁵ Lisbon Summit Declaration Issued by the Heads of State and Government participating in the meeting of the North Atlantic Council in Lisbon 20 Nov. 2010

Garantarea și interzicerea mișcării. Aceste operațiuni garantează sau interzic deplasarea, în aer, terestru sau pe mare, în anumite zone sau pe anumite rute. Acestea pot să implice prezența coordonată a navelor de război și avioanelor de luptă în regiunea în dispută. Operațiunile care garantează dreptul de trecere pot fi desfășurate pentru a asigura libertatea de trecere a navelor sau avioanelor printr-un culoar amenințat, pentru a ajunge la orașe sau comunități izolate.

Tipuri de operațiuni. NATO contribuie activ la menținerea păcii și stabilității, promovează valorile democratice și se implică în rezolvarea pe cale diplomatică a litigiilor. Când eforturile politice eșuează întreprinde operațiuni de gestionare a crizelor, singură sau în cooperare cu alte state sau organizații internaționale.

Prevenirea conflictelor poate include misiuni de identificare a cauzelor disputelor, consultări, autorizări oficiale, inspecții și monitorizări. Desfășurările preventive de trupe sau specialiști civili constau, în mod obișnuit, în trimiterea în zonă a acestor resurse pentru o avertizare timpurie privind tensionarea și crearea premiselor pentru izbucnirea unui conflict.

Controlul sistemelor de armament și acțiuni de contra-proliferație se întreprind pentru sporirea gradului de securitate globală. Acestea au un pronunțat caracter politic și pot fi executate de către structurile militare în situații cum ar fi: verificarea sistemelor de armament, controlul posesiei armelor de distrugere în masă, controlul achizițiilor de armament, dezafectarea sau distrugerea unor sisteme de armament. Operațiunile în sprijinul păcii includ acțiuni de menținerea păcii și impunerea păcii. Edificarea păcii include mecanismele de revitalizare a infrastructurii și a instituțiilor, de instaurare a unui regim de viață normală. Operațiunile de asistență umanitară sunt misiuni executate pentru a înlătura suferințele umane provocate de conflicte sau dezastre naturale.

Parteneriatul pentru Pace (PpP)

Acesta reunește aliați și parteneri NATO într-un vast program bilateral de apărare și activități din domeniul securității, întinzându-se de la cooperarea pur militară până la activități înrudite cum ar fi: managementul crizelor, planificare, protecție civilă, managementul traficului aerian. NATO a lansat PpP în ianuarie 1994 la summit-ul de la Bruxelles al Consiliului Atlanticului de Nord. Obiectivele de bază ale PpP, includ următoarele:

- O transparență mai mare în planificarea defensivă națională și a bugetelor armatelor;
- Asigurarea controlului democratic asupra forțelor armate;
- Dezvoltarea pe termen lung a armatelor țărilor partenere care pot să opereze cel mai bine cu cele ale membrilor NATO.

PpP contribuie la extinderea și intensificarea cooperării politice și militare, ajută la creșterea stabilității și diminuează pericolele la adresa păcii. Membrii PpP sunt și membri EAPC (Consiliul Parteneriatului Euro-Atlantic) care oferă aliaților

și partenerilor un forum în care să facă schimb de păreri asupra problemelor comune de securitate. Orice țară dorește să se alăture PpP-ului este invitată să semneze Documentul Cadru. Protocolul include sarcini care urmează să fie asumate de fiecare participant în cooperarea cu NATO, cum ar fi: să faciliteze transparența în procesele de planificare a apărării naționale și bugetului; să asigure controlul democratic asupra forțelor armate; să fie pregătite pentru a contribui la acțiuni desfășurate de ONU sau OSCE; să dezvolte relații de cooperare cu NATO și să participe la misiuni de menținerea păcii și operațiuni umanitare de salvare și căutare; să creeze forțe bine pregătite pentru a duce la îndeplinire misiuni alături de membrii Alianței Nord Atlantice¹⁶.

În prezent există 20 de țări în programul Parteneriat pentru Pace. Activitățile și exercițiile PpP sunt, deschise tuturor partenerilor NATO, indiferent din ce regiune provin.

NATO DOCTRINE APPLIED IN THE SECURITY POLICY OF THE MEMBER STATES

(Abstract)

The North Atlantic Treaty Organization (NATO) is a coalition of independent states in Europe and North America, with political and military responsibilities. The alliance played a defensive and discouraging role until the end of the Cold War. The new situation created new opportunities and challenges for the North Atlantic Treaty Organization to which it had to respond in order to motivate the continuity of its existence. Through its actions, the Alliance defends the fundamental principles accepted by all members: freedom, human rights and the rule of law. The organization's actions are based on strategic concepts, adapted to political changes and the specific threats that jeopardize the security of the Member States.

Keywords: North Atlantic Treaty Organization, Washington Treaty, military alliance, doctrine.

¹⁶ Manual NATO, Ediția celei de-a 50-a aniversări, Biroul de informare și presă, NATO, Bruxelles, Belgia, 1999, pp. 88–94.